

Årets gang på Heltborg Museum

Af Jytte Nielsen

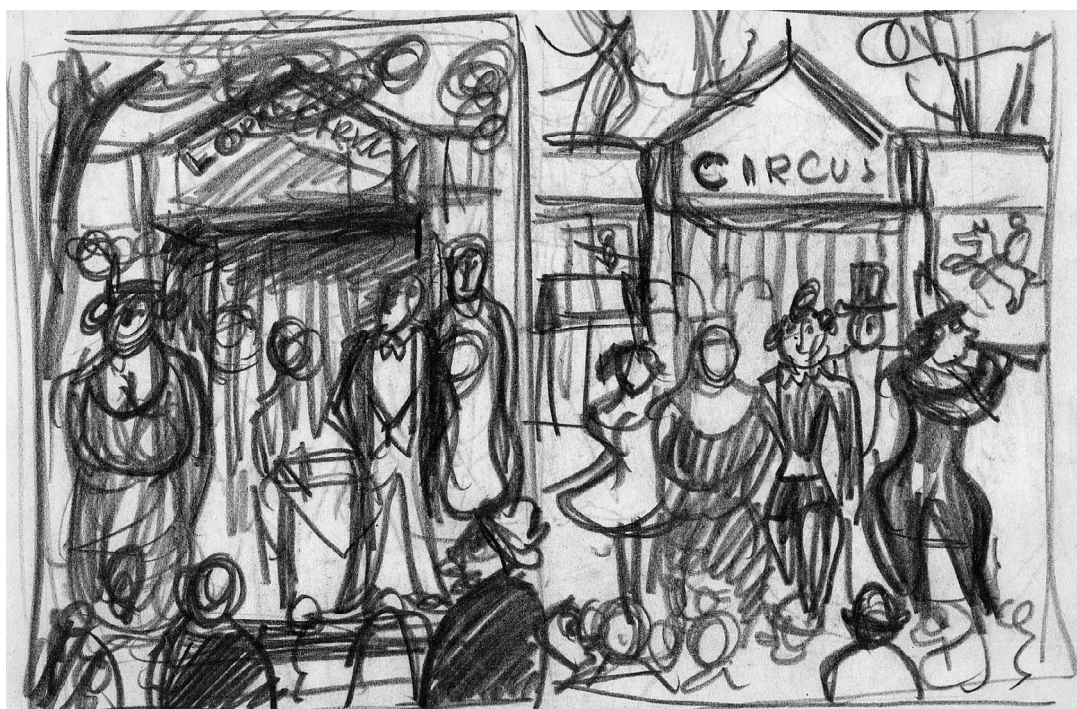
I skrivende stund viser Heltborg Museum en stor retrospektiv udstilling med landskabsmalerier af kunstneren Gunnar Funck. Mange af egnens beboere husker stadig Gunnar Funck som en særpræget person, der levede og åndede for sin kunst, og i rigtig mange hjem i Thy hænger hans farvestærke malerier af thylandske landskaber. Udstillingen er arrangeret af Minna Marie Klange, som også har skrevet en bog om kunstneren.

For museet er det vigtigt at få lejlighed til at vise forskellige kunstnere, der på hver sin vis har skildret kulturlandskabet og personerne i denne egn. Nogle kunstnere får permanente ophængninger på museer, mens andre kan ses i kortere perioder ved særudstillinger. Med en udstilling og et bogværk om maleren Gunnar

Funck er der sat fokus på ham som person og maler, men også på de værker, der på forskellig måde viser hans opfattelse af egnen. Og det er netop her det kulturhistoriske aspekt får betydning. Vel kan Gunnar Funcks værker ikke bruges som dokumentation for hvorledes kulturmiljøer rent faktisk så ud på et givet tidspunkt, men de kan bruges til at vise en fortolkning af f.eks. klithederne og plantagerne mod vest, eller området ved Vilsund. Og i den sidste ende er al dokumentation jo også fortolkninger, så måske er forskellen ikke så stor.

Cirkus Mische og Thy

Sommerens store særudstilling havde Cirkus Mische og Thy som emne. Når dette emne var valgt skyldes det et af punkterne på museets





arbejdsplan. Som et statsanerkendt museum, skal der hvert fjerde år udarbejdes arbejdsplaner, og et af punkterne er netop Cirkus Miehe og dets forhold til lokalbefolkningen. Når museet har valgt denne vinkel, skyldes det Cirkus Miehes mangeårige bofasthed på Cirkusgården i Ydby. Hvorledes forløb naboskabet med den lokale befolkning, og er der stadig mulighed for indsamle dels genstande fra cirkus, dels erindringsstof fra folk, som har kendt cirkusfolkene eller arbejdet for dem?

Museet har fået mange henvendelser fra lokale, som har ønsket at bidrage med erindringsstof og fotografier. Kristian Visby, Ettrup har indsamlet stoffet, ved at besøge folk og lave interview, for så derefter at udskrive det på papir. Arbejdet er allerede langt, men der kommer stadig nye navne til, som også skal besøges, og have lejlighed til at fortælle deres historie.

Men også på genstandssiden er der kommet flere ting til museet. Her kan nævnes pengeskassen fra Cirkus Miehe, visitkort, hestestyr og programmer.

I forbindelse med udstillingen vistes Leo Estvads cirkustegninger, og en besøgende kom

med en bog hvori Leo Estvad havde skrevet en dedikation til cirkusdirektør Koltzer. Estvad takker for mange års gæstfrihed i Cirkus, så herskede der tidligere tvivl om cirkustegningernes proveniens, må dette nu være afklaret.

Billedskolen 10 år

År 2003 blev året hvor Sydthy Billedskole kunne fejre sit 10 års jubilæum, og samtidig fik museet sikkerhed for at lærerboligen, hvor Billedskolen har til huse, forbliver en del af museet. Så stor var glæden den 22. februar, hvor kulturudvalgsformand Poul Hvass Hansen kunne overbringe den gode nyhed. Billedskolen har nu to børnehold og 4 voksenhold, og frugterne af vinterens slid på de enkelte hold kunne ses på forårsudstillingen i maj måned.

Ud i naturen

Mange af museets aktiviteter er selvfølgelig forbundet med de fysiske rammer i Heltborg, i form af udstillinger, foredrag, skolebesøg og meget andet. Men mange af museets arbejds-



opgaver ligger udenfor murene, men er stadig en vigtig del af arbejdet. I sensommeren holdt museet to "naturvandring" – egentlig burde det hedde kulturvandring – på hhv. Skibstedgård og Cirkusgården i Ydby. Til hvert af arrangementerne kom der godt 75 personer, som i et par timer hørte historien om stederne fortalt på stedet og af "førstehandsberettere". På Skibstedgård havde museet en udgravning i gang, i forbindelse med et amerikansk forskningsprojekt. Der var således en god anledning til at fortælle Skibstedgårds historie fra den tidlige middelalder og frem til i dag. Knud Eriksen på Skibstedgård berettede om den nyere historie og fremviste bygninger og park og museets arkæologer viste udgravningen frem og forsøgte at knytte an til tidlige kilder om Limfjorden og dens betydning. Endelig viste de amerikanske samarbejdspartnere hvorledes man ved hjælp af fosfatkarteringer kan finde middelalderlige bosættelser.

Ved besøget på Cirkusgården fortalte Jonna og "Skipper" Kragh Møller om stedet og der var mulighed for at se det gamle ridehus og mausoleet, samt høre den "lange" historie om Miehernes tilknytning til stedet.

Det er museets opfattelse at mange gerne vil ud og se autentiske lokaliteter og høre om stedets kulturhistorie, så denne "udenfor" huset aktivitet vil fortsætte i årene fremover.

Andre gøremål

Som de forgangne år, har der været masser af aktivitet på museet – Sydthy Kunstforening har afholdt udstillinger og foredrag – der har været jernalder – og husflidsjulemarked – Kultur nat for børn – og Kend Din Egn foredrag. Et af foredragene havde titlen "På rejse med St. St. Blicher i Thy". I bogen "Vestlig profil af den Cimbriske halvø" beskriver han sine indtryk fra en rejse han foretager i 1839 fra marsken til Skagen. Aggerboerne er velbeskrevet og ligeledes refererer Blicher en gammel beretning om Færgeborg. Et årti forinden havde kunstneren Martinus Rørbye også besøgt egnen og lavet en del illustrationer, ligesom Rasmus Henrik Kruse også i sine gouacher har skildret bl.a. Agger Kanal og Vestervig Kloster. Alt i alt viste fore-



draget i ord og billeder Thy i første halvdel af 1800 årene.

En ny situation

Ved årsskiftet 2002/2003 skete der visse ændringer i museets struktur, idet undertegnede overtog ledelsen af Museet for Thy og Vester Hanherred, som Heltborg Museum jo er en del af. Så udsigten fra skrivebordet er skiftet fra de store vidder over det kuperede Limfjordsland i Heltborg til Thisted Havn. Men ellers er meget ved det gamle. I det daglige er Tove Nielsen og Jens Jørgen Olsen sammen med det øvrige personale i Heltborg, dem man vil møde ved besøg på museet. Der er ingen grund til at frygte at mit engagement i Heltborg er dalende. Afdelingen i Heltborg vil altid stå mit hjerte nær, og jeg føler her grund til at takke alle for de 11 gode år i Sydthy - og for jeres store støtte til museet og dets personale. Det er en utrolig styrke i det daglige arbejde.

Illustrationer: Leo Estvad – tegninger fra Cirkus Miehe.